

TAPATURMAVAKUUTUSLAITOSTEN LIITTO

18/90

Uppopumpun aiheuttanut kuolemaan
johtanut työtapaturma

työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT)

1. Tapahtuman kulku

N.N oli hiomassa rakenteilla olevan talon kellarikerroksessa betonilattiaa. Hionnassa tarvittavan veden hän nosti lattiakaivosta oppopumpulla. Pumpun hän sai lainaksi pääurakoitsijalta. Pääurakoitsijan vastaava mestari oli käynyt katsomassa N.N:ää hänen aloittaessaan hiomista. Tällöin lattia oli jonkin verran märkä ja jo osittain hiottu.

Hiukan myöhemmin työmaalla työskennellyt toinen työntekijä löysi N.N:n selälään lattialta lattiakaivon vierestä. N.N:llä oli oppopumppu sylissään. Hän oli tarttunut molemmilla käsillään pumpun kahvoihin.

Kun virta oli katkaistu työmaan pääkatkaisijasta todettiin, että lattialla olevan työmaakeskuksen sulake oli palanut ja pistoke mustunut.

N.N todettiin kuolleeksi.

Organisaatio

Työmaata urakoi pääurakoitsija, jolla oli työmaalla 4-5 miestä ja vastaava mestari. Lattiaa hioi aliurakoitsija, jolla oli tilapäisesti 1-2 miestä palveluksessaan tällä työmaalla. Tapahtumailtana työmaalla oli vain N.N sekä pari pääurakoitsijan työntekijää. N.N oli urakoinut lattiatöitä muutaman vuoden.

Työsuojeluorganisaation muodosti pääurakoitsijan vastaava mestari työsuojelupäällikkönä ja työntekijöiden keskuudetaan valitsema työsuojeluvaltuutettu.

Koulutus ja perehtyneisyys

N.N toimi tilapäisesti aliurakoitsijan töissä. Hänen varsinainen työpaikkansa oli matkustajalaiva, jossa hän toimi puolimatruusina. Varsinaista opastusta tässä työkohteessa hänelle ei ollut annettu. Hän oli aikaisemminkin suorittanut lattian hiomista aliurakoitsijalle.

2. Tapaturmaan johtaneita tekijöitä

Viallinen oppopumppu

Käytössä ollut oppopumppu oli ostettu maaliskuussa uutena. Ko. pumppumalli ei ole ennakkotarkastuksen alainen eikä näin ollen SETI:n hyväksymä.

Sähkötarkastuslaitoksen suorittamassa päällisessä tutkimuksessa ei pumpusta löytynyt päällepäin näkyviä vikoja. Sähkötarkastuskeskuksen suorittamassa tarkemmassa tutkimuksessa todettiin, että oppopumpun liitäntäjohto oli ollut voimakkaasti taipuneena pumpun metallista yläkantta vasten. Liitäntäjohtoon taipuminen on ilmeisesti johtunut siitä, että kantokahvan ja johdon väliin on työnnetty parru tai vastaava pumpun kantamisen helpottamiseksi. Johto on tällöin puristunut ulostuloaukon reunaa vasten. Tästä syystä oli suojajohdin katkennut ja toinen verkkojohdin oli hankautunut verkkoliittimen teräväreunaista, metallista kiinnitysalustaa vasten. Virhellisesti sijoitetun kiinnitysalustan kautta pumpun metallirunko on tullut jännitteiseksi.

Märkä lattia

Lattian hionnassa tarvittiin vettä. Tästä syystä vettä nostettiin pumpulla lattiakaivosta. Märkä betonilattia on sähköä johtava ja lisäsi jännitteistä pumpun kuoresta saatavaa sähköiskun vaaraa.

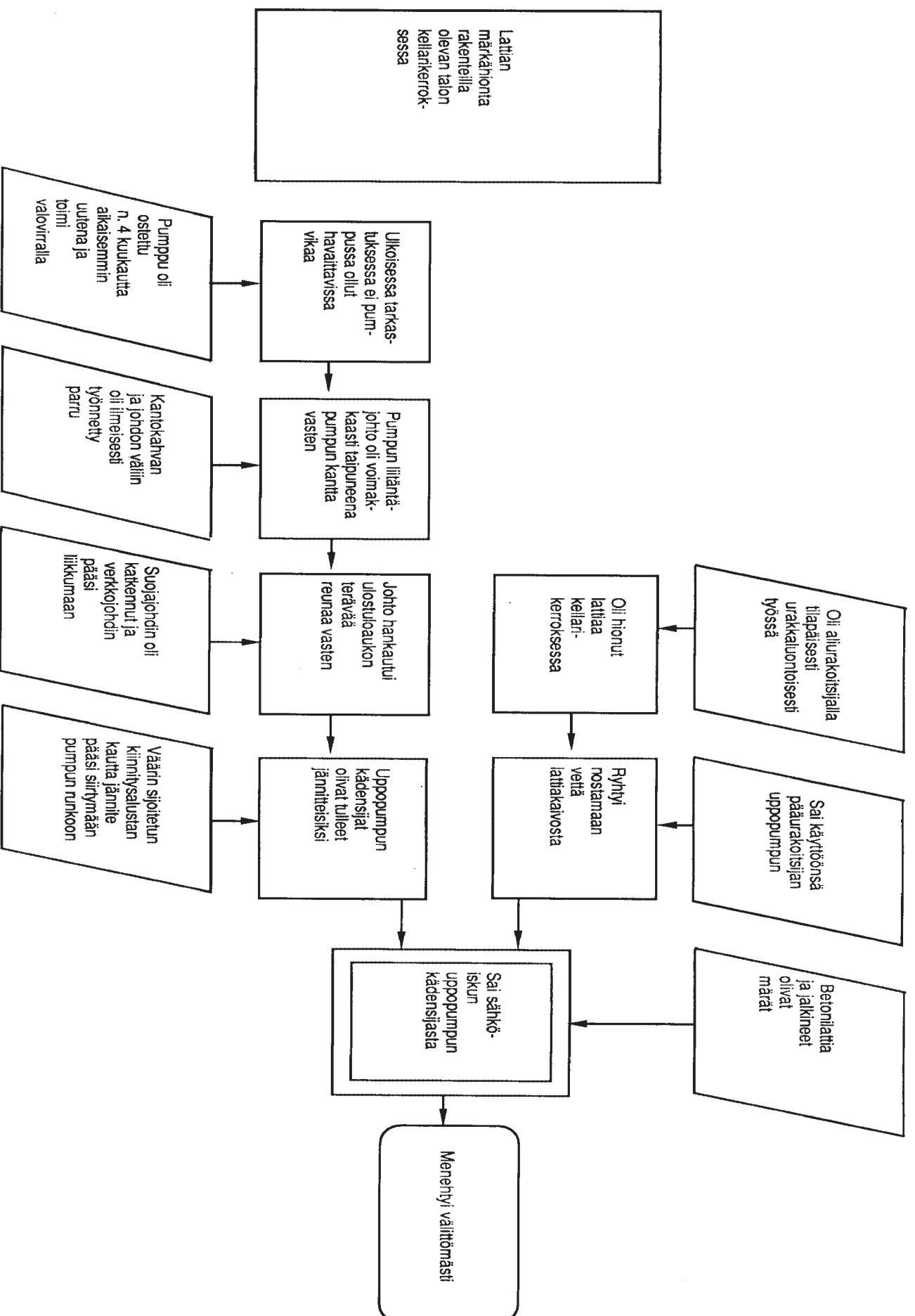
3. Toimenpiteitä vastaavan tapaturman estämiseksi

Sähkölaitteita käytettävä niistä annettujen määräysten mukaisesti

Sähköjohtojen rikkoutuminen johtui siitä, että pumpun kahvan ja sähköjohtojen väliin oli väkisin työnnetty parru tai muu esine. Sähkölaitteita käyttäville on ennen niiden käyttöä selostettava, miten laitteita käytetään. Tällöin on selvitettävä, että laitteisiin ei saa lisätä mitään siten, että sähköjohtot joutuvat taipumaan tai puristuksiin. On huolehdittava siitä, että kaikki käyttäjät ovat asiasta selvillä.

Sähkölaitteet tulee aika ajoin tarkastaa niiden kunnon toteamiseksi. Tässä tapauksessa oli kuitenkin kysymyksessä suhteellisen uusi pumppu. Pumpun ulkoisessa tarkastuksessa ei ollut havaittavissa minkään näköistä vikaa pumpun rakenteissa, joten ennakkotarkastuksessa tuskin olisi voitu havaita pumpun vaarallisuutta.

LIITE: — Kaavio tapahtumista ja tapaturmantekijöistä

**Tapaturmavakuutus-
laitosten Liitto**

Bulevardi 28
00120 Helsinki
puh. (90) 192 51